

Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової адміністрації
Фаховий коледж Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка

*Циклова комісія психолого-педагогічних дисциплін
та дошкільних методик*

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практика з виховної роботи

Освітньо-професійний ступінь **фаховий молодший бакалавр**
Галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**
Спеціальність **014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)**
Освітньо-професійна програма **Середня освіта (Образотворче мистецтво)**

Кременець – 2024

Гура А. М. Практика з виховної роботи: робоча програма для здобувачів фахової передвищої освіти з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво). Кременець, 2024. 13 с.

Розробник:

Гура Антоніна Миколаївна –викладач циклової комісії природничих дисциплін Фахового коледжу КОГПА ім. Тараса Шевченка, доктор філософії, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії психолого-педагогічних дисциплін та дошкільних методик

Протокол від «04» серпня 2024 р. № 1

Голова циклової комісії

Надія САБРАН

1. Вступ

Педагогічна практика є важливою складовою в системі професійної підготовки майбутніх учителів. Здобувачі шляхом особистого досвіду оволодівають уміннями і навичками викладання освітніх компонентів у закладі загальної середньої освіти і виховання учнів; вчаться самостійно і творчо застосувати ті знання, які вони здобули в процесі навчання у закладі фахової передвищої педагогічної освіти.

Практика з виховної роботи дає можливість здобувачам вищої освіти ознайомитися з діяльністю вчителя, особливостями системи виховної роботи в закладі загальної середньої освіти, змістом, формами і методами виховної роботи з учнями різного віку. Сучасна школа потребує змін у освітньому процесі з урахуванням вимог Нової української школи, зокрема під час виховної роботи зі школярами.

Практика з виховної роботи займає важливе місце у системі підготовки майбутнього вчителя образотворчого мистецтва. Вона виступає як зв'язок між теоретичною підготовкою майбутніх педагогів і їх практичною самостійною роботою в закладах загальної середньої освіти, надає професійний педагогічний досвід.

Програма вивчення навчальної дисципліни «Практика з виховної роботи» складена для навчання здобувачів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» відповідно до освітньо-професійної програми Середня освіта (Образотворче мистецтво) з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво).

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна
Змістових модулів – 3	Спеціальність 014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)	
Загальна кількість годин –60		3-й
		Семестр
		5-й
Тижневих годин: аудиторних – 2; самостійна робота – 2	Освітньо-професійна програма Середня освіта (Образотворче мистецтво)	Лекції
		Лабораторні
	30 год.	
	Освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр	Самостійна робота
		30 год.
Вид контролю: залік у 5 семестрі		

Примітка. Співвідношення кількості аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 50 % / 50 %.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета практики з виховної роботи – застосування майбутніми вчителями образотворчого мистецтва умінь в практичній діяльності знань із виховної роботи, психології та педагогіки, виховання потреби постійного вдосконалення професійних знань, умінь, навичок і їх педагогічної майстерності, розвиток творчої ініціативи, реалізація особистісного творчого потенціалу кожного здобувача.

Основні завдання курсу:

- вивчити етапи організації виховного процесу в освітніх закладах;
- визначити форми і методи виховної роботи з урахуванням сучасних педагогічних технологій навчання;
- сформувати вміння спостерігати й аналізувати виховний процес;
- навчити здійснювати виховну роботу зі школярами з урахуванням їхніх вікових та індивідуальних особливостей, опираючись на знання фахових методик, психології, педагогіки;
- підготуватися до проведення різного типу виховних занять із застосуванням методів, що активізують пізнавальну діяльність здобувачів;
- озброєння здобувачів знаннями про: зміст, принципи, форми та методи виховної роботи;
- організація виховної роботи школи за різними напрямками;
- формування уявлення про роботу педагога-організатора, класовода;
- формування необхідних умінь і навичок, необхідних для реалізації функцій керівника класного колективу, способів стимулювання його діяльності;
- використовувати ефективні педагогічні прийоми та сучасні інформаційні освітні технології;
- розвивати та закріплювати в здобувачів освіти повагу до педагогічної професії, виховувати національні, патріотичні, моральні, естетичні якості.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у здобувачів фахової передвищої освіти повинні бути сформовані такі **компетентності**:

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5 Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8 Здатність використовувати інформацію та комунікаційні технології.

СК1 Здатність враховувати в освітньому процесі вікові особливості учнів.

СК2 Здатність до використання предметних знань в освітньому процесі.

СК3 Здатність до інтеграції предметних знань з різних освітніх галузей.

СК4 Здатність до добору й застосування доцільних форм, методів, технологій та засобів навчання.

СК5 Здатність до використання відкритих ресурсів, інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітньому процесі.

СК7 Здатність до спілкування з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою педагогічного супроводу.

СК8 Здатність до забезпечення сприятливих умов в освітньому середовищі для кожного учня відповідно до його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

СК9 Здатність до планування освітнього процесу в межах посадових обов'язків.

СК10 Здатність до організації процесу навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти.

СК12 Здатність до моніторингу педагогічної діяльності та визначення власних професійних потреб.

СК14 Здатність до формування в учнів відповідального ставлення до інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій та безпечного їх використання.

СК15 Здатність до попередження булінгу та протидії різними проявами насильства.

СК20 Здатність до організації, проведення й оцінки результативності навчальних практик, виховних заходів та виставок творів образотворчого мистецтва.

Програмні результати навчання

Нормативний зміст вивчення здобувачами фахової передвищої освіти освітнього компонента «Практика з виховної роботи» сформульований у таких програмних результатах навчання:

РН1 Здійснювати професійну діяльність державною мовою як усно, так і письмово.

РН2 Застосовувати ефективні моделі міжособистісної комунікації як в професійній діяльності, так і поза її межами.

РН3 Аналізувати можливості професійного розвитку з урахуванням умов педагогічної діяльності та індивідуальних запитів і потреб.

РН4 Враховувати вікові особливості учнів в освітньому процесі для забезпечення його ефективності.

РН6 Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей в освітньому середовищі.

РН7 Організовувати освітній процес з використанням технологій дистанційного навчання.

РН8 Сприяти формуванню мотивації учнів до навчання.

РН9 Використовувати ефективні форми, засоби і стратегії комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями.

PH10 Планувати освітній процес залежно від мети, індивідуальних особливостей учнів, специфіки діяльності закладу освіти.

PH11 Застосовувати інновації у професійній діяльності.

PH12 Оцінювати власну педагогічну діяльність відповідно до визначених критеріїв.

PH13 Формувати в учнів здатність до конструктивної міжособистісної взаємодії.

PH14 Формувати в учнів здатність використовувати інформаційно-комунікаційні та цифрові технології для вирішення навчальних завдань.

PH15 Застосовувати основні стратегії поведінки щодо попередження булінгу та протидії різним проявам насильства

PH20 Здійснювати організацію, проведення та оцінку навчально-творчих практик, виховних заходів, виставок образотворчого мистецтва.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Організаційна діяльність

Тема 1. Настановна конференція.

Організаційні питання: знайомство з керівниками педагогічної практики від фахового коледжу; розподіл на практику. Обов'язки методиста та практикантів. Основні завдання та зміст практики. Особливості виховної роботи в школі. Підготовка до проведення виховних заходів студентами. Документація практики.

Тема 2. Знайомство із базою практики.

Знайомство з базою практики. Бесіда із заступником директора з виховної роботи, з'ясування питань про напрями діяльності заступника директора, планування виховної роботи в освітньому закладі. Контроль за станом виховної роботи в закладі загальної середньої освіти. Ознайомлення із загальним планом виховної роботи в освітньому закладі.

Тема 3. Спостереження й аналіз показових виховних годин.

Знайомство з класним керівником конкретного класу, завданнями та змістом його роботи з учнями класу. Особливості розвитку та поведінки учнів класу. Вибір класним керівником тем, форм і методів виховної роботи. Спостереження й аналіз показових виховних годин.

Тема 4. Підготовка до проведення виховних годин.

Ознайомлення з особливостями планування виховної роботи в класі, структурою, змістом плану. Вимоги до проведення виховної роботи з учнями. Організаційні питання, складання плану-графіку педагогічної практики. Вимоги до ведення документації педагогічної практики.

Змістовий модуль 2. Практична діяльність

Тема 5. Проведення та аналіз позакласної виховної роботи з учнями.

Самостійне проведення позакласної виховної роботи в закріплених класах із використанням різноманітних форм і методів. Вивчення вікових та індивідуальних особливостей розвитку школярів. Написання психолого-педагогічної характеристики учня класу.

Змістовий модуль 3. Звітно-підсумкова діяльність.

Тема 6. Оформлення документації педагогічної практики.

Консультації щодо оформлення документації. Оформлення щоденника практики. Естетичне оформлення конспектів уроків з виховної роботи з учнями. Перевірка документації практики виховної роботи.

Тема 7. Звітна конференція.

Підведення підсумків практики виховної роботи – залік. Підготовка до звітної конференції. Проведення звітної конференції. Оцінювання практики виховної роботи.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
лекц.		сем.	практ	лаб.	с. р.	
Змістовий модуль 1. Організаційна діяльність						
Тема 1. Настановча конференція.	2				2	
Тема 2. Знайомство із базою практики.	2				2	
Тема 3. Спостереження й аналіз показових виховних годин.	2				2	
Тема 4. Підготовка до проведення виховних годин.	6					6
Разом за змістовим модулем 1	12				6	6
Змістовий модуль 2. Практична діяльність						
Тема 5. Проведення та аналіз позакласної виховної роботи з учнями.	42				20	22
Разом за змістовим модулем 2	42				20	22
Змістовий модуль 3. Звітно-підсумкова діяльність						
Тема 6. Оформлення документації педагогічної практики.	4				2	2
Тема 7. Звітна конференція.	2				2	
Разом за змістовим модулем 3	6				4	2
Разом за 5-й семестр	60				30	30
Разом годин за навчальним планом	60				30	30

6. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Настановча конференція.	2
2	Знайомство із базою практики.	2
3	Спостереження й аналіз показових виховних годин. Підготовка до проведення виховних годин.	2
4	Проведення та аналіз позакласної виховної роботи з учнями.	20
5	Оформлення документації педагогічної практики.	2
6	Звітна конференція.	2
Разом		30

7. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Зміст завдання	Кількість годин
1	Вивчення типових освітніх програм закладу загальної середньої освіти. Особливості виховної роботи в школі.	2
2	Аналіз календарно-тематичного планування виховних годин для кожного класу.	2
3	Підготовка до написання конспектів виховних годин. Самостійне проведення виховної роботи в закріплених класах із використанням різноманітних форм і методів. Вивчення вікових та індивідуальних особливостей розвитку школярів. Ведення педагогічного щоденника.	22
4	Оформлення щоденника практики. Підготовка до звітної конференції.	4
Разом		30

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти під час самостійної роботи на лабораторних (практичних) заняттях

1-2 бали – здобувач фахової передвищої освіти володіє елементарними теоретичними знаннями, його відповіді правильні, але недостатньо осмислені; завдання для самостійної роботи виконує на низькому рівні, з неточностями; робить помилки в інтонуванні мелодичних конструкцій.

3 бали – здобувач фахової передвищої освіти на середньому рівні володіє теоретичними знаннями, його відповіді повні, але з деякими неточностями; здатний до виконання практичних завдань, однак не в повному обсязі, з помилками.

4 бали – здобувач фахової передвищої освіти володіє системними

знаннями та здатністю до їх практичного застосування; правильно або з незначними помилками та в повному обсязі виконує практичні завдання.

5 балів – здобувач фахової передвищої освіти на високому рівні володіє теоретичними знаннями та здатний до їх творчого практичного використання; правильно виконує практичні завдання; активно працює над підвищенням рівня своєї професійної компетентності.

8. Методи навчання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: бесіда, розповідь (лекція-інформація, проблемна лекція, лекція-дискусія, лекція-демонстрація, лекція-візуалізація), практичні заняття, практичні та дослідні роботи, самостійна робота, спостереження, аналіз, синтез, індукція, дедукція, узагальнення, метод проєктів та ін.

2. Методи стимулювання та мотивації навчально-пізнавальної діяльності: стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні, опора на життєвий і професійний досвід здобувачів, створення відчуття успіху в навчанні.

9. Методи контролю

Поточний контроль: перевірка виконання здобувачами завдань самостійної роботи, оцінювання якості підготовки та проведення занять із виховної роботи.

Підсумковий контроль: залік у 5-ому семестрі.

10. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти з навчальної дисципліни «Практика з виховної роботи»

Оцінку «5», «відмінно» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який на високому рівні володіє теоретико-методологічними знаннями у сфері основ наукових досліджень. Уміє максимально використовувати у педагогічній діяльності набуті знання і практичні уміння, успішно розв'язує проблеми особистісного розвитку учнів, формування у школярів наукової культури, естетичного досвіду, емоційно-ціннісного ставлення наукової культури. Виявляє високий рівень світосприйняття і світовідчуття науково-дослідного мислення, потребу в освітньо-науковій діяльності, самовдосконаленні. Демонструє готовність до ефективного здійснення освітньо-наукової діяльності в закладах загальної середньої освіти.

Оцінку «4», «добре» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який володіє навчально-програмовим матеріалом у процесі розв'язання творчих завдань із курсу, однак допускає термінологічні помилки, не завжди логічно використовує теоретичні знання. Вирізняється стандартністю освітньо-педагогічного мислення. Потребує вдосконалення умінь і навичок, здобутих під час вивчення навчальної дисципліни, розвитку рівня професійної мотивації.

Оцінку «3», «задовільно» – здобувач фахової передвищої освіти, який

виявляє знання і розуміння основних аспектів проблеми освітньо-наукової діяльності, проте вони недостатньо глибокі й осмислені. Інколи демонструє алогічність у відтворенні навчального матеріалу. Виявляє вміння частково аналізувати теоретичні аспекти освітніх проблем, проте робить неточні висновки. Не вміє застосувати здобуті знання для вирішення освітньо-педагогічних проблем, які виникають у процесі здійснення освітньо-наукової діяльності.

Оцінку «2», «незадовільно» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення навчальної дисципліни. Демонструє елементарні знання теоретичного матеріалу. Не здобув практичних умінь і навичок, необхідних для освітньо-наукової діяльності в закладах загальної середньої освіти. Не вміє логічно мислити і висловлювати свою думку.

11. Методичне забезпечення

Навчально-методичне забезпечення, періодичні видання, навчально-методичні посібники.

12. Рекомендована література

Базова

1. Андрощук І. В. Методика виховної роботи: навч. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. 320 с.
2. Бех І. Д. Особистість у просторі духовного розвитку: навчальний посібник. Київ, Академвидав, 2012. 256 с.
3. Нечепоренко М. В. Виховна педагогічна практика студентів. Методичні рекомендації (для студентів, учителів, методистів, керівників педагогічної практики). Харків: ХНУ. 2011. 20 с.
4. Поясик О. І. Методика виховної роботи: навчальний посібник. Івано-Франківськ: Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2011. 202 с.
5. Червінська І. Б., Довбенко С. Ю. Теоретико-методологічні засади виховної роботи в початковій школі. Івано-Франківськ, Вид-во Прикарпатського нац. у-ту, 2013. 566 с

Допоміжна

1. Бартків О. С. Мельник І. М. Методика виховної роботи: навч.-метод. рекомен. (для студентів спеціальності 014 Середня освіта (Математика, біологія, природознавство і здоров'я людини, інформатика, фізика, географія, фізична культура, хімія)). Луцьк, 2023. 86 с.
2. Бех І. Д. Особистість на шляху до духовних цінностей: монографія. Київ-Чернівці: Букрек, 2018. 296 с.
3. Бобровський М. В., Горбачов С. І., Заплотинська О. О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі

загальної середньої освіти. Київ, Державна служба якості освіти, 2019. 240 с.

4. Методика виховної роботи. Практикум: навчально-методичний посібник для студ. пед. ун-тів / кол. авт.; ред. О. О. Лаврентьева. Кривий Ріг: КДПУ, 2017. 102 с

5. Онищенко Н. П. Методика виховної роботи: за кредитно-модул. системою організації навчання: навч. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2019. 282 с.

6. Практика з виховної роботи: робочий зошит (електронне видання) для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня та освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра. / уклад.: О. М. Акімова та ін.; Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. 3-тє видання перероблене і доповнене. Харків, 2022. 84 с.

7. Сисоєва С. О., Кристопчук Т. Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: підручник. Рівне : Волинські обереги, 2013. 360 с.

8. Твердохліб Т. С. Педагогічна майстерність класного керівника в організації виховної роботи: навч.-метод. посіб. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2017. 156 с

9. Тернопільська В. І. Довідник з виховної роботи зі студентами. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. 264 с.

10. Федірчик Т., Дідух В. Педагогіка партнерства як чинник формування ефективної взаємодії учасників освітнього процесу в умовах нової української школи. Гірська школа українських Карпат. 2019. № 21. С. 50-54.

11. Ярощук Л. Г. Методика виховної роботи: навч. посіб. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2012. 320 с.

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
2. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19#Text>
3. Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді: URL: <https://nus.org.ua/news/mon-zatverdilo-novu-kontseptsiyupatriotychnogo-vyhovannya/>
4. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/>
5. Нова українська школа: поради для вчителя. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
6. Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/24565/
7. Реалізація основних напрямків виховної роботи у 2024-2025 н. р. URL: https://znayshov.com/News/Details/realizatsiia_osnovnykh_napriamkiv_vykhovnoi_roboty_u_2024_2025